

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

คนเป็นปัจจัยที่สำคัญในการส่งเสริมให้ตนเองมีสุขภาพ ความสมบูรณ์ทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม คือการออกกำลังกายและการกีฬา ประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้า ได้ด้วยดีนั้นต้องมีการพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพของคนในชาติให้ทั่วถึง และต่อเนื่องทุกๆด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกีฬา ถือเป็นกิจกรรมที่ได้รับการยอมรับ จากสังคมว่าเป็นกิจกรรมที่มี ประโยชน์อย่างมากต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ชาติ เพราะจะทำให้มนุษย์มีสุขภาพพลานามัย ที่แข็งแรง สมบูรณ์ ส่งผลให้มีศักยภาพในการทำงาน การแข่งขันกีฬาถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญ อย่างหนึ่งในการส่งเสริมการกีฬา ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีระเบียบวินัย รู้จักการทำงานเป็นทีม ปฏิบัติตามกฎกติกาของสังคม มีความอดทนอดกลั้น มีการวางแผนและ การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล คิดแก้ไขปัญหาได้อย่างสุขุมรอบคอบ มีความรักสามัคคีและมีน้ำใจ นำไปสู่ความสำเร็จและมีความสุขในการปฏิบัติงาน และดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข การ กีฬาทำให้คนมีน้ำใจนักกีฬา รู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักภัย มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ การเสียสละนอกจากนี้ การกีฬายังก่อให้เกิดความสามัคคีกลมเกลียว และร่วมแรงร่วมใจในการทำให้ทีมบรรลุเป้าหมาย สร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้แก่ชุมชนและประเทศชาติ (การกีฬาแห่งประเทศไทย, 2544, หน้า 45)

ประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้า ต้องมีการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของคนในชาติ อย่างทั่วถึงและต่อเนื่องในทุกด้าน การออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอเป็นกระบวนการ หนึ่งที่จะสามารถช่วยพัฒนาคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะช่วยพัฒนาให้มีร่างกายที่แข็งแรง พลานามัยสมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสุขภาพจิตที่ดี มีอารมณ์ที่มั่นคงสามารถปรับตัวให้ เข้ากับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม เพิ่มพูนสติปัญญา เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้แก่ชุมชน สมาคมกีฬาที่ฟาวอลเลย์บอลแห่งประเทศไทยได้น้อมนำพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุยเดชฯ มาปรับใช้ในการพัฒนา กีฬาฟาวอลเลย์บอล จนได้รับความนิยมจากประชาชนทุกเพศทุกวัยอย่าง และเป็นกีฬาที่ประชาชนมี ความรู้มากที่สุด 1 ใน 3 ของกีฬาทั้งหมดในประเทศ (ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร, 2547, หน้า 39) ซึ่ง วิวัฒนาการของกีฬาฟาวอลเลย์บอลเริ่มมาจากความคิดของมนุษย์ที่ต้องการให้มีกิจกรรมอย่างใด อย่างหนึ่งที่ทำให้มนุษย์ใช้กิจกรรมเหล่านั้นเพื่อความสุขสนุกสนาน ทำให้ร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง

การกีฬาและการออกกำลังกาย ถือเป็นกิจกรรมที่ได้รับการยอมรับจากสังคมว่าเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ชาติอย่างมาก เพราะจะทำให้มนุษย์มีสุขภาพพลานามัยที่แข็งแรงและสมบูรณ์ ส่งผลให้มีศักยภาพในการทำงาน การแข่งขันกีฬาถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการส่งเสริมการกีฬา ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีระเบียบวินัย มีน้ำใจ มีความรักสามัคคี รู้จักทำงานร่วมกันเป็นทีม ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จและมีความสุขในการทำงาน และดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข สภาพการณ์ในปัจจุบันเป้าหมายในการแข่งขันกีฬาแต่ละครั้งจะมีความต้องการในด้านชัยชนะเป็นอย่างมาก เมื่อต้องการให้ทีมบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ นักกีฬาผู้ฝึกสอนและผู้เกี่ยวข้องในทีมกีฬาต้องมีการดำเนินการต่าง ๆ ในการบริหารจัดการทีมเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันเป็นอย่างดี เพื่อให้ทีมบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น การบริหารจัดการทีมนักกีฬาเพื่อเข้าร่วมแข่งขันจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เกิดการพัฒนาในด้านการกีฬา และก่อให้เกิดประสิทธิภาพ คุณภาพในการแข่งขันทางการกีฬา ไม่ว่าจะเป็นกีฬาในระดับใด การบริหารจัดการทีมเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้การแข่งขันประสบความสำเร็จ นำมาซึ่งชัยชนะในการแข่งขัน การที่นักกีฬาจะมีความสำเร็จนั้นจะต้องมีความตั้งใจ และตั้งใจต่อการฝึกซ้อมทางด้านการกีฬา

การกีฬาแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการจัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 1 เมื่อ พ.ศ. 2510 ที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งเดิมคือ การแข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย โดยแบ่งการแข่งขันเป็น 5 เขต จุดมุ่งหมายในขณะนั้นเพื่อคัดเลือกนักกีฬาที่มีความสามารถ จะได้รับการคัดเลือกเป็นผู้แทนของประเทศไทยเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาแหลมทอง ครั้งที่ 4 ซึ่งไทยเป็นเจ้าภาพเป็นจุดเริ่มต้น ทำให้การแข่งขันกีฬาของประเทศไทยดีขึ้นมาก และดำเนินการจัดการแข่งขันเรื่อยมาทุกปี กระทั่งต่อมาปี พ.ศ. 2527 จัดการแข่งขันที่จังหวัดพิษณุโลก คณะกรรมการส่งเสริมกีฬาแห่งประเทศไทย ได้เปลี่ยนชื่อจาก แข่งขันกีฬาเขตแห่งประเทศไทย เป็น “การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ” โดยนับจำนวนครั้งต่อเนื่องจากชื่อเดิมเป็นครั้งที่ 17 นอกจากนี้ยังอนุญาตให้นักกีฬาทีมชาติเข้าแข่งขันได้เกือบทุกประเภทกีฬา ภายใต้เงื่อนไขจำกัดบางประการ และต่อมาในปี พ.ศ. 2543 จัดการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 32 “มหานครเกม” การแข่งขันครั้งนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงการแข่งขันรูปแบบใหม่ โดยเปลี่ยนจากการแข่งขัน ระบบเขต เป็นในนามจังหวัดโดยตรง และเปลี่ยนระยะเวลาการจัด การแข่งขันจากการแข่งขัน 1 ปี ต่อครั้ง เป็น 2 ปี ต่อครั้ง เรียกการแข่งขันเป็น คัดเลือกตัวแทนเขต เป็น คัดเลือกตัวแทนภาค ในแข่งขันกีฬาแต่ละครั้งนักกีฬามีหน้าที่ในการแข่งขันและแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ และในการแข่งขันกีฬาทุกระดับที่ผ่านมาเพื่อต้องการให้ทีมบรรลุตามเป้าหมายอย่างเต็มที่ นักกีฬา ผู้ฝึกสอน ผู้จัดการทีมและผู้เกี่ยวข้องในทีมกีฬาต้องมีการดำเนินการต่าง ๆ ในการจัดการ

กีฬาวอลเลย์บอลเป็นกีฬาสากลชนิดหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจจากบุคคลทุกเพศทุกวัย อีกทั้งกระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญ ได้จัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา มีการจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอล หลายระดับ ทั้งสถาบันการศึกษา สโมสร กีฬามหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย กีฬาระดับชาติ และระดับนานาชาติ ในการแข่งขันกีฬาระดับชาติ การจัดการเป็นการดำเนินการเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีกระบวนการซึ่งประกอบไปด้วย การวางแผน การจัดการ การชี้แนะ การส่งเสริม และการควบคุมบุคลากรและทรัพยากรต่างๆ ใน องค์การจากการศึกษาสภาพปัญหาและการเตรียมทีมวอลเลย์บอล ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬา มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 33 (ประจักษ์ ทองแจ่ม, 2549, หน้า 32) พบว่า เป็นการ ดำเนินทางด้านการจัดการทีมวอลเลย์บอลในด้านการเตรียมทีม ทักษะ เทคนิค การเดินทาง ที่ พักอาศัย การฝึกซ้อม การแข่งขันให้ทีมประสบความสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการ ทีมและจัดอุปสรรคในทุกๆด้านให้ผ่านไปได้ด้วยดี สบสบความสำเร็จ ควรที่การจัดการทางด้าน คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ ทีมที่ได้เข้าร่วมการแข่งขันในรอบมหกรรมมีการเตรียมทีมใน ด้านต่าง ๆ เหมาะสมในทุก ๆด้าน ซึ่งแตกต่างจากทีมที่ไม่ได้เข้าร่วมมหกรรม เห็นได้จากการ จัดการทีมวอลเลย์บอลที่ไม่เหมาะสม

จากความสำคัญด้านการจัดการ ดังกล่าวข้างต้นนี้ชี้ให้เห็นได้ว่า ทีมนักกีฬาวอลเลย์บอล หญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก มีสิ่งสำคัญที่จะต้องมีการจัดการ สภาพปัญหาการจัดการทีมของตนเองให้มีประสิทธิภาพ ในด้านทรัพยากรทางการจัดการที่สำคัญ

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาการจัดการทีมวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก ตามความคิดเห็นของผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬา
2. เพื่อเปรียบเทียบการจัดการทีมวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามตำแหน่งผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าสามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการจัดการทีมวอลเลย์บอลในด้าน คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการทีมวอลเลย์บอลมีประสิทธิภาพคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา
ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงสำรวจการจัดการทีมวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย

1. คน (Man)
2. เงิน (Money)
3. วัสดุสิ่งของ (Materials)
4. การจัดการ (Management)

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

2.1 ประชากร ได้แก่ทีมวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 ในรอบคัดเลือกตัวแทนภาค จำนวน 75 ทีม รวมทั้งสิ้น 1,050 คน จำแนกเป็น

- 1.1 ผู้จัดการทีม 75 คน
- 1.2 ผู้ฝึกสอน 75 คน
- 1.3 นักกีฬา 900 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ทีมวอลเลย์บอลหญิงในร่วมการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 12 ทีม รวมทั้งสิ้น 168 คน จากทีมวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก ได้มาจากการสุ่มแบบแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำแนกเป็นดังนี้

- 2.2.1 ผู้จัดการทีม จำนวน 12 คน
- 2.2.2 ผู้ฝึกสอน จำนวน 12 คน
- 2.2.3 นักกีฬา จำนวน 144 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ทีมวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬาวอลเลย์บอลหญิง

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก ในการจัดการแบบ 4 M's ดังนี้

- 3.2.1 คน (Man)
- 3.2.2 เงิน (Money)
- 3.2.3 วัสดุสิ่งของ (Materials)
- 3.2.4 การจัดการ (Management)

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดการทีมวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลหญิงกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 ที่จังหวัดพิษณุโลก 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬาวอลเลย์บอลหญิง

2. การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่สามารถควบคุมทางด้านอารมณ์ พฤติกรรม และสภาพแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่างได้

นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการทีมวอลเลย์บอลหญิง หมายถึง กระบวนการทำงานอย่างเป็นระบบ ในการจัดการทีมในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก ภายใต้ทรัพยากร

ทางด้านการบริหารจัดการ คือ เงินงบประมาณ การวางแผนปฏิบัติงาน การใช้จ่าย การอบรม เสริมประสบการณ์ การแข่งขันฝึกซ้อม การคัดเลือกค้วนนักกีฬา สิ่งอำนวยความสะดวก บำเหน็จรางวัล การตั้งเป้าหมายและสรุปผล

การจัดการด้านคน (Man) หมายถึง บุคลากรที่มีหน้าที่การจัดการที่มวอลเลย์บอลหญิง ประกอบด้วยผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬา

การจัดการด้านเงิน (Money) หมายถึง เงินใช้จ่ายในด้านเตรียมทีม การฝึกซ้อม การเดินทาง การแข่งขัน สวัสดิการ การประกันอุบัติเหตุ รางวัล และที่พักของทีมวอลเลย์บอลหญิง

การจัดการด้านวัสดุสิ่งของ (Materials) หมายถึง ชุดการแข่งขัน สนามกีฬา อุปกรณ์ ห้องเก็บของ ห้องน้ำ ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว ตู้เก็บเสื้อผ้า ของนักกีฬา

การจัดการ (Management) หมายถึง การบริหารจัดการด้านการเตรียมทีม การแข่งขัน การฝึกซ้อม การเดินทาง การเงิน และอุปกรณ์ในการฝึกซ้อม

การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 หมายถึง “พิษณุโลกเกมส์” การแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 ที่จังหวัดพิษณุโลก จัดขึ้นระหว่างวันที่ 14 – 24 ธันวาคม พ.ศ. 2551

ทีมวอลเลย์บอลหญิง หมายถึง ทีมนักกีฬาวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก

ผู้จัดการทีม หมายถึง ผู้ทำหน้าที่ในการจัดการของทีมวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก

ผู้ฝึกสอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการสอนเทคนิค การฝึกทักษะ วิธีการเล่น และการแข่งขันกีฬาวอลเลย์บอลในการเตรียมทีมฝึกซ้อมและแข่งขัน

นักกีฬา หมายถึง นักกีฬาวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

การจัดการทีมวอลเลย์บอลหญิงในการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 37 จังหวัดพิษณุโลก ระหว่าง ผู้จัดการทีม ผู้ฝึกสอน และนักกีฬา มีความแตกต่างกัน